

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1430/2020
04.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Драгомира Милојевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Владимира Божовића и др., због кривичног дела тешко убиство из члана 114. тачка 5) Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Божовића, адвоката Татомира Лековића поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 8/20 од 08.06.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 498/20 од 18.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 04.02.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Божовића, адвоката Татомира Лековића поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 8/20 од 08.06.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 498/20 од 18.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ужицу К 8/20 од 08.06.2020. године, поред осталих, окривљени Владимир Божовић оглашен је кривим због кривичног дела тешко убиство из члана 114. тачка 5) Кривичног законика па је осуђен на казну затвора у трајању од 35 година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.11.2018. године па надаље.

Истом пресудом окривљени Владимир Божовић је обавезан да плати суду паушал у износу од 10.000,00 динара и друге трошкове поступка о чијој ће висини бити одлучено када се прибаве подаци о њиховој висини, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, док су оштећени АА, ББ, ВВ и ГГ упућени на парницу ради оставривања имовинско правног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 498/20 од 18.09.2020. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног Владимира Божовића, а и по службеној дужности преиначена је само у погледу одлуке о казни, првостепена пресуда у односу на окривљеног Владимира Божовића, којом је овај окривљени оглашен кривим и осуђен због кривичног дела тешко убиство из члана 114. тачка 5) Кривичног законика, тако што је за наведено кривично дело осуђен на казну затвора

у трајању од 30 година, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.11.2018. године па до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција а најдуже до истека казне на коју је осуђен, док су жалбе ВЈТ у Ужицу, окривљеног Владимира Божовића и браниоца, адвоката Татомира Лековића у преосталом делу, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Владимира Божовића, адвокат Татомир Лековић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 4., 44., и 45. Кривичног законика са предлогом да се побијане правноснажне пресуде испитају у смислу навода поднетог захтева, а затим да се поднети захтев усвоји.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Божовића, је неоснован.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепени судови побијаним пресудама, учинили повреду кривичног закона на штету окривљеног Владимира Божовића, из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је након извршења кривичног дела које је предмет оптужбе, а пре правноснажног окончања кривичног поступка дошло до измене Кривичног законика у том смислу што је по Кривичном законик у који је био на снази у време извршења кривичног дела окривљени могао бити осуђен на казну затвора у трајању до 40 година, док на ову врсту казне, као посебне кривичне санкције, након измене Кривичног законика, окривљени може бити осуђен у најдужем трајању до 20 година. Према ставу одбране, иако је наведеним изменама Кривичног законика прописана и казна доживотног затвора, иста у конкретном случају не може бити параметар за примену члана 5. Кривичног законика, јер у време извршења кривичног дела доживотни затвор као казна, није ни постојао.

Одредбом члана 5. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр.72/09... 35/2019) прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а према одредби става 2. истог члана, ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

Чланом 43. Кривичног законика који се примењивао од 11.09.2009. до 30.11.2019. године, којим су прописане врсте казни, одређено је да се учиниоцу кривичног дела могу изрећи: казна затвора, новчана казна, рад у јавном интересу и одузимање возачке дозволе.

Чланом 45. став 1. Кривичног законика, који се примењивао у време извршења кривичног дела прописано је да казна затвора не може бити краћа од 30 дана нити дужа од двадесет година. Ставом 3. овог члана одређено је да се за најтежа кривична дела и најтеже облике тешких кривичних дела може уз казну из става 1. изузетно прописати и казна затвора од 30 до 40 година.

Законом о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 35/2019) који је ступио на снагу и примењује се од 01.12.2019. године, у одредби члана 44а у ставу 1. предвиђено је да се за најтежа кривична дела и најтеже облике тешких кривичних дела може уз казну затвора изузетно прописати и казна доживотног затвора.

Одредбом члана 114. тачка 5) Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 72/09) који се примењивао од 11.09.2009. до 30.11.2019. године је прописано да ће се затвором од најмање 10 година или затвором од 30 до 40 година казнити онај ко другог лиши живота из користољубља, ради извршења или прикривања другог кривичног дела, из безобзирне освете или из других ниских побуда.

Законом о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 35/2019) је за ово кривично дело у ставу 1. тачка 5) члана 114. Кривичног законика предвиђена казна затвора од најмање 10 година или доживотни затвор.

Правни континуитет посебне врсте казни прописаних за најтежа кривична дела и најтеже облике истих кривичних дела изводи се разматрањем садржаја наведених одредаба кривичног законика и запрећене казне за конкретно кривично дело у посебном распону и максимуму од 30 до 40 година, што сада одговара доживотном затвору.

Имајући у виду одредбе општег дела Кривичног законика (врсте казни, претпоставке и услови за прописивање казне затвора...) чланом 43, чланом 45. став 3. Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 121/12... 35/19) несумњиво је у Кривичном законнику важећем у време извршења конкретног кривичног дела прописана посебна врста казне – затвор од 30 до 40 година док је у време суђења то доживотни затвор (члан 44а Кривичног законика).

Посебан део Кривичног законика у време извршења кривичног дела тешко убиство из члана 114. тачка 5. Кривичног законика, прописује могућност да суд изрекне окривљеном затвор од 30 до 40 година, за коју казну се суд и определио и окривљеног Владимира Божовића осудио на казну затвора у трајању од 30 година у коју му се урачунава и време проведено у притвору.

Полазећи од наведеног, а имајући при томе у виду одредбу члана 5. Кривичног законика, који регулише временско важење кривичног законодавства и примену блажег закона, као и цитиране законске одредбе, по оцени Врховног касационог суда нижестепеним пресудама, није повређен закон на штету окривљеног, у смислу члана 439. тачка 2) ЗКП, будући да је на окривљеног Владимира Божовића правилно

примењен Кривични законик који је важио у време извршења предметног кривичног дела.

С обзиром на то да су казне затвора од 30 до 40 година и доживотни затвор посебне врсте казне које су у кривично правни систем уведене као замена за укинуту смртну казну, неприхватљив је став одбране, да је казна затвора од 20 година најблажа и стога једина казна која се у конкретном случају могла изрећи окривљеном.

Наводима захтева, којима оспорава образложења и разлоге побијаних пресуда, бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Поред тога, наводи браниоца којима указује да одређене чињенице нису узете у обзир приликом доношења одлуке нижестепених судова о казни, по оцени Врховног касационог суда, указује се на повреду члана 441. став 1. ЗКП. Осталим наводима, бранилац оспорава утврђено чињенично стање у правноснажним пресудама, изведене доказе и њихову оцену, што представља повреду члана 440. ЗКП.

Међутим, како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреда чланова 440. и 441. став 1. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законске разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни касациони суд у разматрање и оцену истих није упуштао.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић